

TURCJA

**Stambuł
Konstantynopol**

[Hagia Sophia - Bazylika Mądrości Bożej](#)

Aye Sofya, Istanbul, Turcja

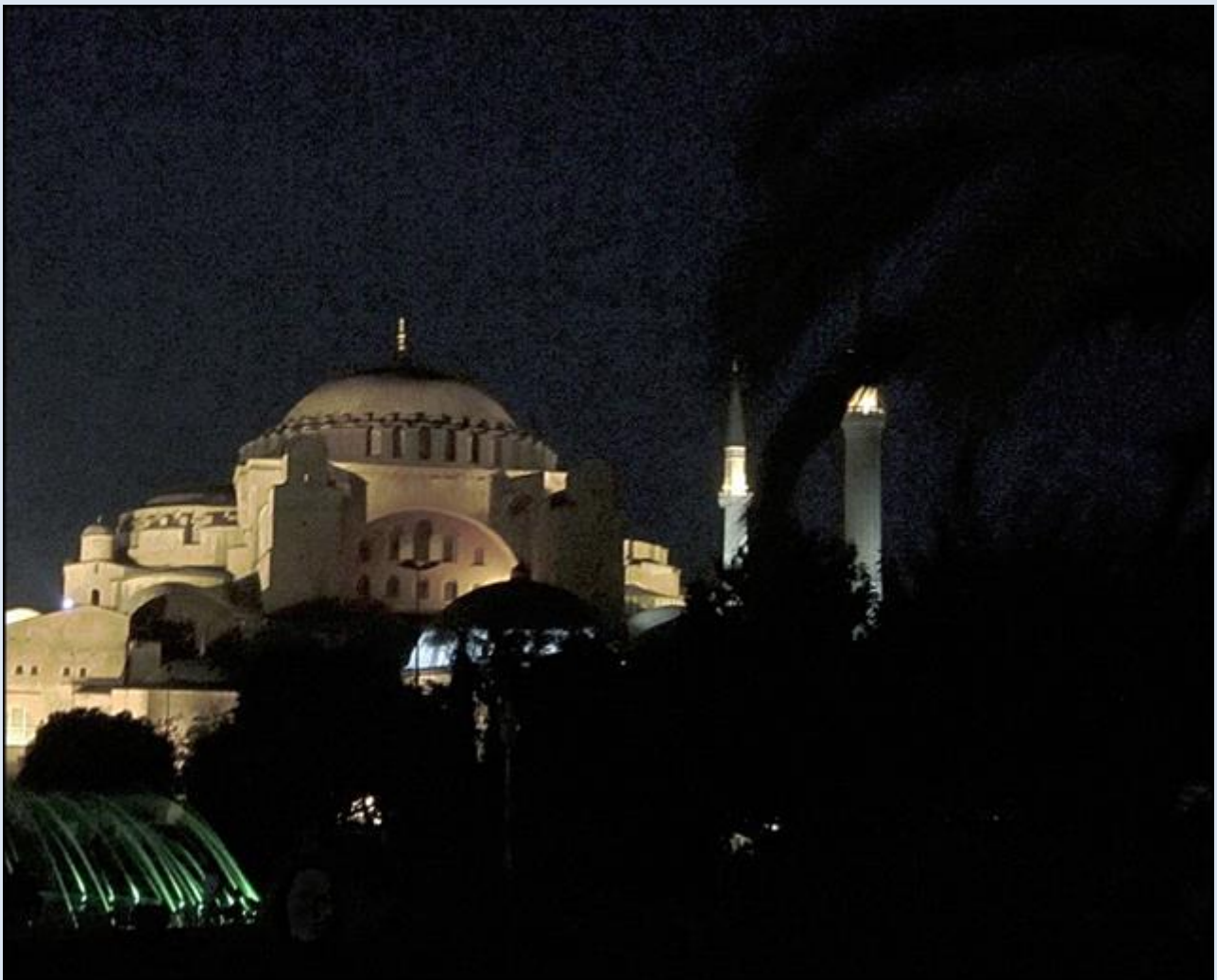

Według niepewnych źródeł, pierwszą świątynię w miejscu Hagia Sofii postawiono za panowania Konstantyna I Wielkiego w 325 r. Pewniejsze jest, iż uczynił to jego syn Konstancjusz II w 360 r.

Budowla spłonęła w 404 r. Odbudował ją cesarz Teodozjusz II w 415. Ten gmach stał nieco ponad 100 lat – spłonął w 532 r. Wówczas cesarz Justynian Wielki zlecił architektowi Antemiuszowi z Tralles zbudowanie nowej, znacznie wspanialszej świątyni. Po śmierci Antemiusza jego dzieło kontynuował Izydor z Miletu.

Poświęcenia kościoła dokonano 26 grudnia 537 r.

Do roku 1453 Hagia Sofia była katedrą Konstantynopola – po zdobyciu miasta przez Turków świątynia przekształcona została w meczet, a od roku 1935 służy jako obiekt muzealny.

2. Bazylika Mądrości Bożej

3. Narteks / kruchta zewnętrzna bazyliki

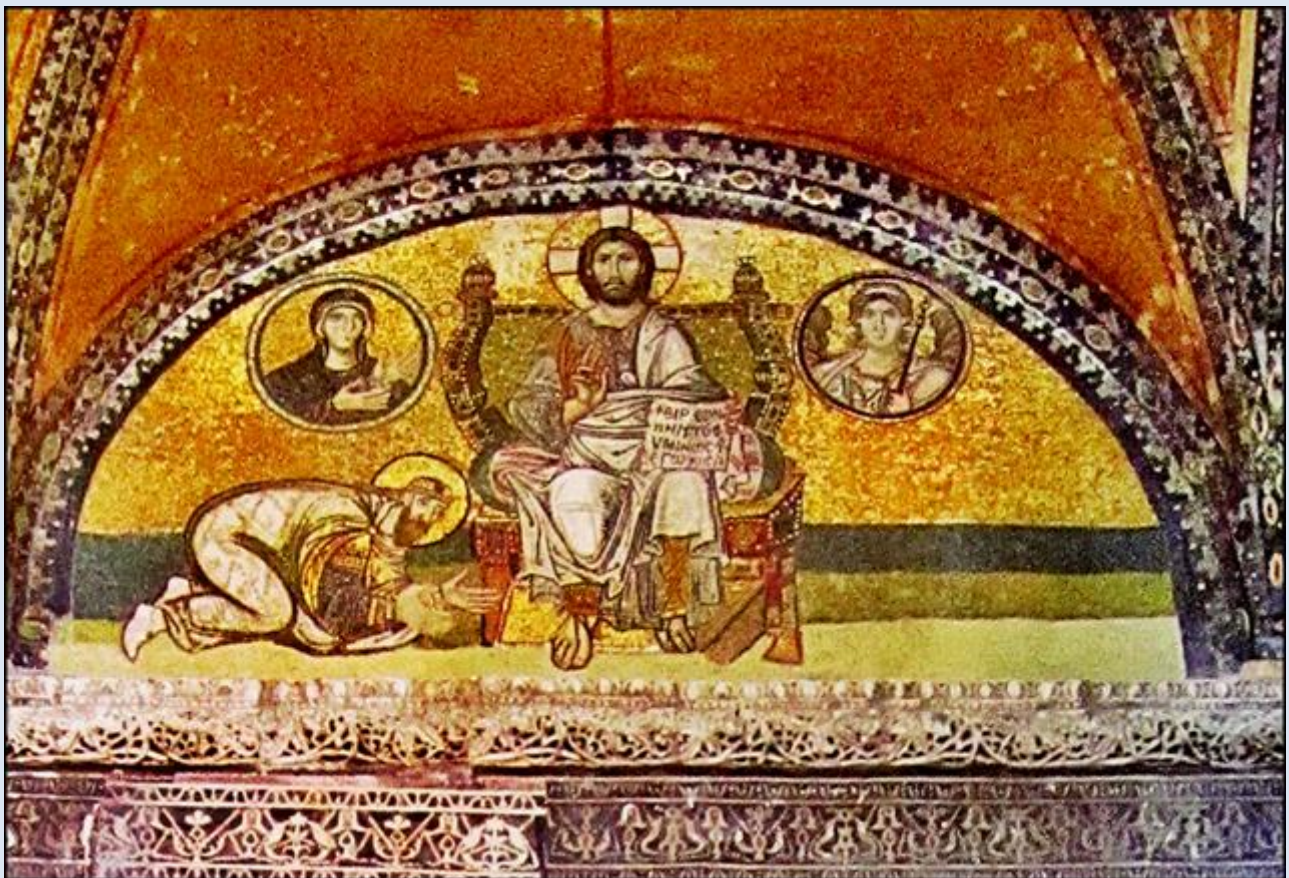
4. Narteks i aspersorium / kropielnica

5. Galeria zachodnia

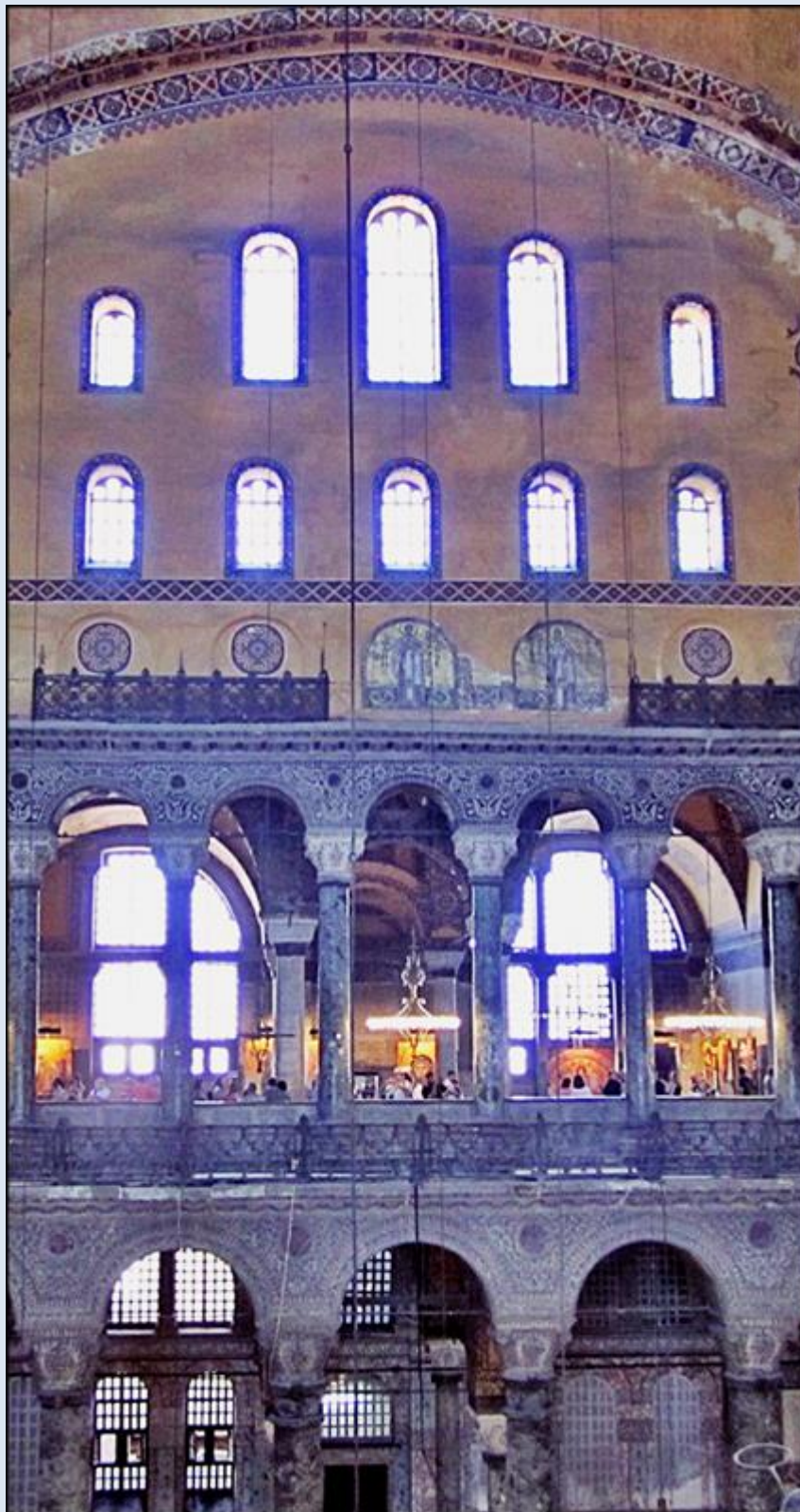
6. Brama Cesarska w narteksie wewnętrznym wiodąca do nawy głównej bazyliki (fragm.)
Miedziany gzyms ma być sarkofagiem św. Irenej

7. Mozaika w Bramie Cesarskiej
Jezus Chrystus Pantokrator i modlący się papież Leon VI Filozof
W medalionach: Matka Boska i Anioł Gabriel.

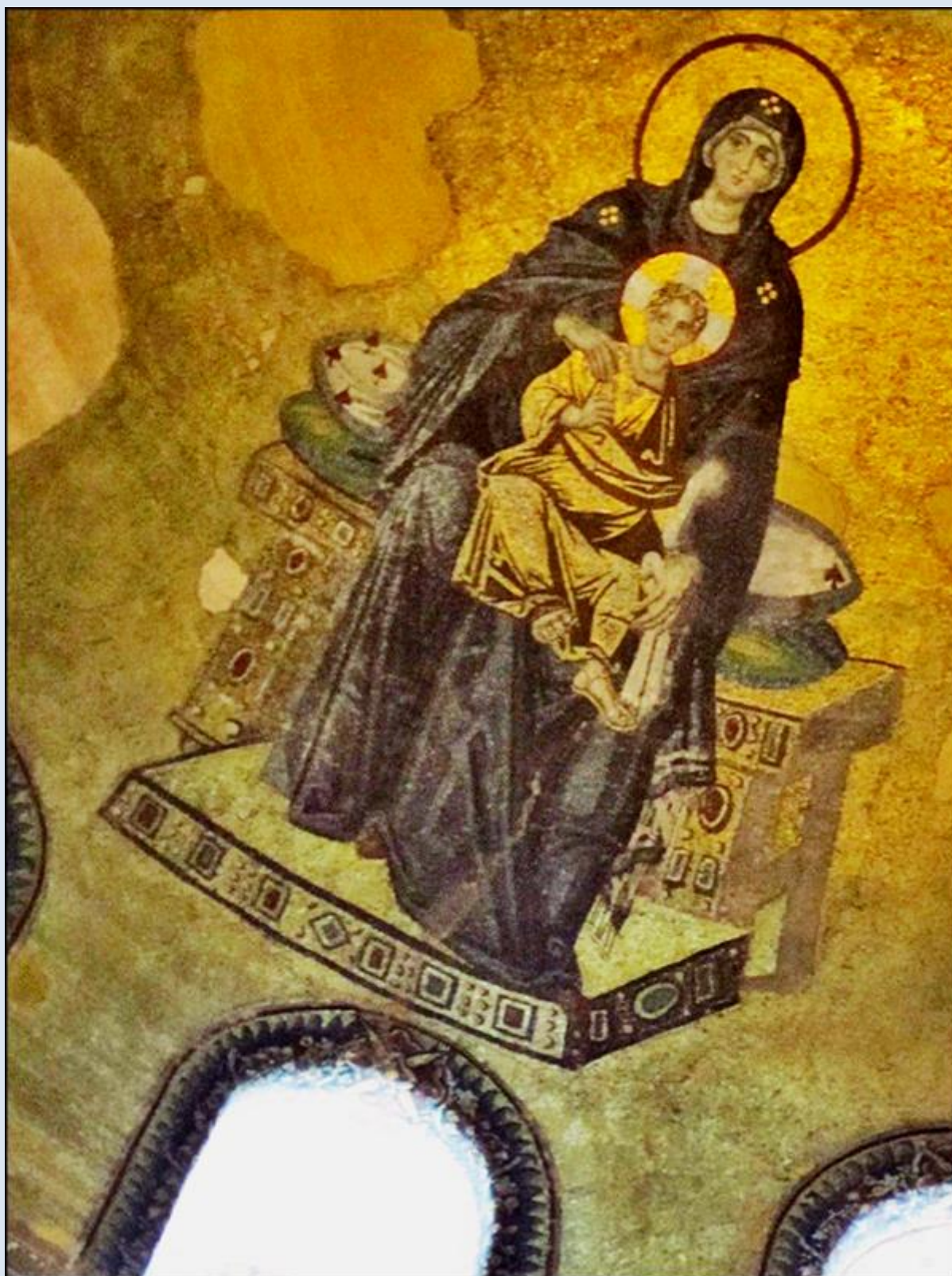
8. Wnętrze (nawa środkowa) bazyliki – spojrzenie z galerii zachodniej. Absyda (wsch.) i galerie boczne (płn. i płd.). Na sklepieniu wizerunki Serafów

9. Galerie południowe bazyliki. Łuki tworzą rodzaj tympanonu.

10. Absyda (fragm.) W półkopule mozaika przedstawiająca Matkę Boską z Dzieciątkiem Jezus

11. Matka Boska z Dzieciątkiem Jezus w absydzie bazyliki

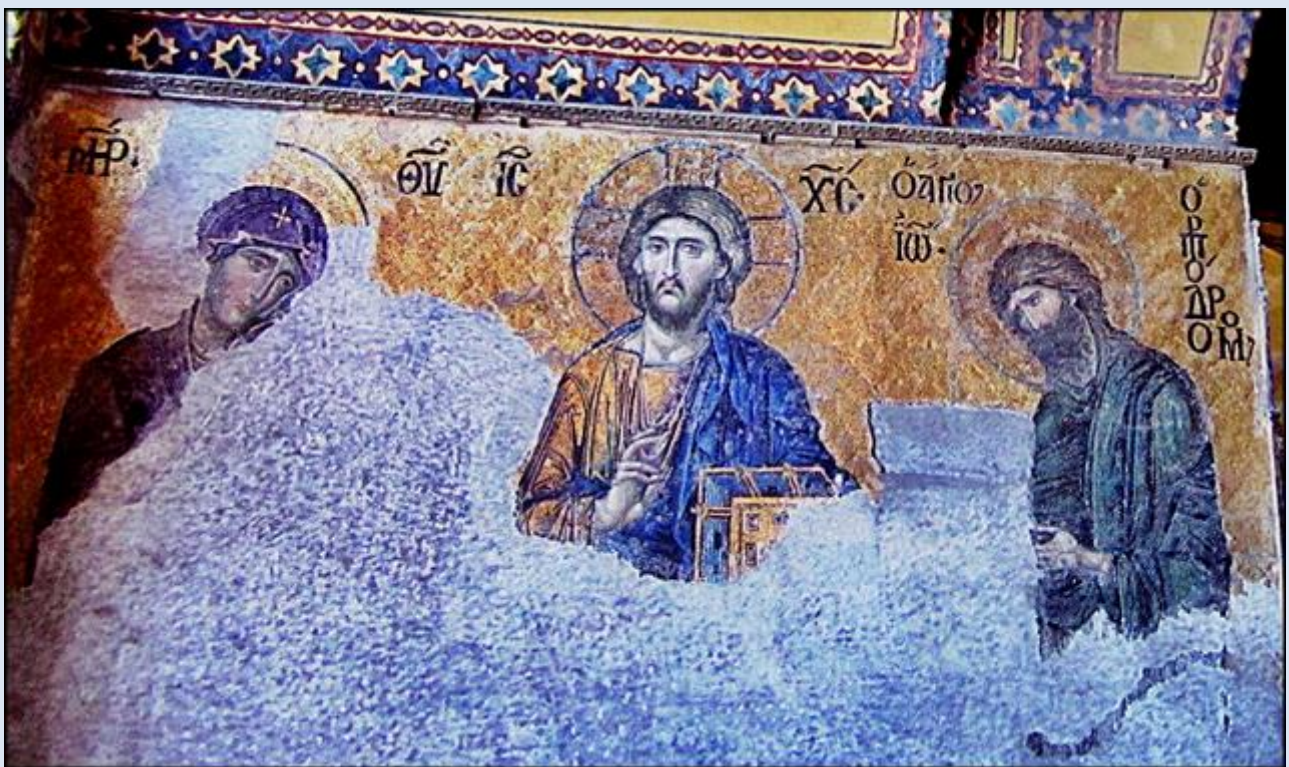
<https://www.youtube.com/watch?v=RwFYUJb03d0>

12. Jezus Chrystus Pantokrator,
cesarz Konstantyn IX Monomach i cesarzowa Zoe Porfirogeneta – mozaika w galerii południowej

13. Deisis / "Modlitwa". Mozaika – galeria południowa

14. Deisis / "Modlitwa".
Jezus Chrystus, Matka Boska i św. Jan Chrzciciel

15. Klatka schodowa w galerii zachodniej

Kościóły Konstantynopola

Klasztor Peribleptu – ormiański kościół Świętego Jerzego

- Kościół Nowy – Nea Ekklesia – nie zachował się
- Kościół Świętych Apostołów – zburzony
- Kościół “Poza Murami” – *Kariye Camii*
- Kościół pw. Pokoju Bożego – *Hagia Eirene*
- Kościół św. Sergiusza i Bakchusa – *Küçük Ayasofya Camii*
- Kościół Theotokos Pammakaristos - *Fethiye Camii*
- Klasztor Chrystusa Pantokratora – *Molla Zeyrek Camii*
- Klasztor pw. św. Jana Chrzciciela – Studion – *Imrahor Camii*

Fot. i opis: mb 2011

zdz. w czerwonej obwódce zapożyczono z:

<https://cdn.britannica.com/s:700x450/24/61624-004-1D080BA4.jpg>

Uzupełnienie Anieli Gorzawskiej z maja 2022 r.

[POWRÓT DO STRONY GŁÓWNEJ IKONOGRAFII](#)